

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiac, VECSEY-ház. földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségben. Egyébutt a postahiv-
atalok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábon petitorént 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött
közírások nem vétetnek tekintetbe —
Ugyisintén közzétételük nem adatik
vissza.

Küzdelem a nemzetiségért.

(?) Nagyon sajnálkozva veszi tudomásul a magyar nemzet azt a nemes küzdelmet, melyet Luther hívei, a panszlavismus áramlata ellen már korábban indítottak, s melyet ma, illetve jelenlegi folyamatban levő egyházi közgyűléseken a legerőteljesebben és hatásosan kívánunk befejezni.

Sajnálkozik a nemes küzdelem fölött, mert ennek nem lett volna szabad szükségesnek lenni. Magyarországon szégyenletes tény az, hogy mér létezni olyan áramlat, mely a magyar nemzetiség, tehát a haza ellen irányul.

Hát nem Magyarországnak hívják ezt a földet, a melyen a néhány lutheránus lelkiatya (!) a maga bárgyuságán és arcátlanságán alapuló hóhortos terveket kíván a panszlavismus érdekében megvalósítani; hát nem a magyar nemzeti eszmének van egyetlen, kizárólagos joga a létezésre azon a földön, melyet Árpád szerzett, melyet magyar vitézség tartott meg századokon keresztül folyt véres harcok alatt, hát nem a magyar nemzet fogadta-e nagylelkűen az idegen nemzetiségeket testvérekül, nem a magyar részesíti-e a tótokat, oláhokat stb. egyenlő jogokban, nem ez adta-e meg nekik mindazt, a mire szükségök van?...

És a panszlavismus hírlapilag küzd a magyar nemzetiségi eszme ellen. Egész légió már azon hírlapok száma, a melyekben izgatnak ellenünk, melyekben oly eszméket terjesztenek, hogy azoknak más eredménye a gyűlöletnél egyéb nem lehet.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Danton és Marat.

(DUMAS SÁNDOR „Ingenuus” című történelmi regényéből.)

HARMADIK RÉSZ.

43.

XIII.

Marat kalandjai miképen vegyülnek össze egy királynéval?

„Eltelik fél óra, mely alatt minden értekeim melyek az elmúlt veszély által csaknem megsemmisítették, lassankint ismét fölbrednek és a jövőndő vést gyanítani kezdik ezen félóra alatt a hűség, ismét feleveníté erőmet — az izmok megfeszülnek, az eszmék élebben térnek vissza agyamba. Feltápaszkodok s megkísértem a vándorlást ismét megkezdeni s tovább folytatni. Azon pillanatban midőn tédemre támaszkodtam, midőn egyik kezem segítségével felegyenesedni akarok egy fálya jelenik meg, a nagy ut végén következik egy, három, öt, husz fálya! Egy csoport katonatiszt siet kérdézősködve közvetlenül két szolgája mögött a királynak, ezen sürgő forgó, a felelettől eláspadt emberek rábukkannak a hajdu holt testére, ki még akkor is kezében tartja a véres kardot.

„Azután az egész csoport megáll, beszél tanácskozik, a ha ott fölött,

Magyarországon létezik sajtószabadság, szükséges is, hogy létezzen, — de káros gyöngeségnek mondható az, ha a kiknek hatalmokban áll az ily bűnös üzelmek megakadályozása, pusztá fölsemmeléséből, erős gátakat nem emelnek az áramlat elé.

A kormány tétlenül nézi, hogy mit csinál az a néhány véres száju tót pap, a kik magyar kenyeret esznek és magyarok ellen lázítanak.

Mire fog ez vezetni? mi lesz az ilyesimből?

Ha a zsidók ellen áramlat indul meg, még a katonai erő is mozgásba hozatik, de ha a panszlavismus izgat a magyar állameszme, a nemzetiség, a haza ellen, azt eltűrni békén, pedig az állami önállóság van itt megtámadva.

Nagyra becsüljük az evangélikus egyház nemes törekvését. Sajnáljuk, hogy arra került a sor, de ha már ezt tenniök hazafias kötelességüknek látták, helyesléssel veszélyes tudomásul; ők kánoni büntetést jelentik ki a panszlavisztikus mozgalmat, s híveit büntetni is fogják, — de szükségesnek tartják, hogy maga az állam-kormány is erőlyesen lépjen föl ez ügyben, úgy mint azt megkövetelhetni tőle joggal és méltán.

Az evangélikusok megtették hazafias kötelességeiket. Rámutattak a létező veszélyre, felhívták rá a kormány intézkedő figyelmét. — Elvárja az egész nemzet, hogy az evangélikus egyház szava nem lesz a pusztában elhangzó; elvárja hogy erőteljes föllépése által a panszlavismus működése nem csak megbénítatik, de gyökeres intézkedések

által veszélytelenné tétetik, azaz megsemmisítetik.

Szeretjük hinni, hogy a kormány nem fog tétovázni, de kiszáll nyíltan a sikra és ezuttal határozottan érvényt szerez annak, hogy Magyarországon minden nemzeti törekvés hiábavalóság, mert itt a haza önállóságának a magyar nemzetiség létezését követeli, s ennek virágzásáért feláldoz mindent a mi neki.

Hogy ezt megteszi: elvárjuk.

— A Petőfi-ünnephez. A Petőfi-szobor bizottsága a napokban ülést fog tartani, hogy a leleplezés alkalmával a szobor talapzatára tett koszorúk elhelyezése iránt intézkedjék. A koszorúkat a nemzeti múzeumban, az akadémiában, a Petőfi társulatnál és azokban a vidéki városokban helyezik el, a hol Petőfi életének nevezetesebb mozzanatai lefolytak. Az elosztásnál való arányt a bizottság fogja megállapítani. Az értékesebb koszorúkat minden esetre a nemzeti múzeumban helyezik el. A bizottság köszöntőleveleket intéz mindazokhoz a külföldi, vagyis nem magyarországi testületekhez és magánosokhoz, kik a leleplezési ünnepély alkalmából táviratot vagy koszorút küldtek. — A zárásadás elkészítésére egy szűkebb körű bizottságot küldenek ki.

— Egyiptomi ügyek. A porta azon jegyzéke, mely válaszol a Dufferin által Egyptom kiűritése végett okt. 8 ikán átnyújtott jegyzékre, tegnap küldetett el az angol nagykövetség. A porta késznek nyilatkozik arra, hogy az egyiptomi kérdés végleges megoldása érdekében Angolországgal tárgyalásba bocsátkozzék és bizva Angolország baráti érzelmeiben, reméli, hogy a status quo alapja nem fog változást szenvedni.

„Ki az itt? Meg van halva? — Nem kétség kívül csak megsebesült, ... Nem a fejedelem emberei közül való! ... Ki ismeri? — Én nem! — Én nem! — Senki ... Akkor idegen, valószínűleg egyik a király gyilkosai közül, talán ugyanaz, kit a szegény hajdu megsebesített. Lélekzik e még? — Igen — nem — de mégis; — tehát öljük meg, — vágjuk darabokra őt.

„És készülődtek megtenni azt amit mondtattak. A katonatisztek egyike, fel emelte kardját!

„Stá” (megállj), kiáltam! — „Ezen pár másodperc alatt meggondoltam, hogy a seb mely hátamat keresztű metszette, a csontjaimat látta meg lehetőszen hasonlított egy szekerkerék be nyomásához.

„Én nem vagyok gyilkos,” — folytattam mindig latinul; — „én egy szegény tanuló vagyok, — a király elhurezolói közbe vettek engemet, — levertek, — lábball tiportak és magasztos ó felsége kocsija azzal tisztelt meg, hogy testemen keresztül menjem.”

Ez egészben véve, lehető volt; elég is volt arra, hogy pillanatig nyugtom legyen.

„Uraim! — mondá egyik a király főtisztjei közül, — „amit ezen ember itt beszél, nem valószínű; és én az állítom hogy a király egyik gyilkosával van dolgom; de annál jobb, ha úgy van, — a végzet megengedi, hogy még él, és nem halálosan megsebesültnek látszik;

Ki hogy érti?

** Épen olyan kevéssé vagyunk baráti az értelem nélküli szócseplésnek, mint annak, hogy valakit ok nélkül megbelyegezzünk. Terem tövis a hírlapiró pályáján anélkül is elég, ha azt botorul maga nem keresi. És épen, mert így gondoltuk, mi ritkán szólunk egyes emberekhez vagy laphoz, s rendszeren kerüljük, hogy személyeket támadjunk dolgok helyett. Midőn azonban valaki odáig megy, hogy a büntetlenség reményében a legtisztább szándékot, a leghelyesebb tettet sem átállja pellengére állítani, hát akkor mi is szakítunk általános törvényeinkkel és ráolvassuk a tisztesség ellen védőnek fejére azt, a mit megérdemel, úgy, amint megérdemli. Ezt tettük tegnapielőtt a „D. E.” megnevezésű lelkü munkatársával, T. T. vel és a „D. E.”-el.

Ha mi azt a modort követnők, a mit a „D. E.” stemplis munkatársa, egy közleményeinknek czime hangozhatnék ilyen formán: „A hóhér és — Tisza Kálmán”, „A zsvány és Szapary Gyula gr.” „Elkán és Vértési Arnold”, vagy „A csempész és Karczag Vilmos” Hova vezetne ez? — A „D. E.” „a tisztesség és igazság” című közleményében azt mondja, — hogy mi az országgyűlési többség eljárását erősen bíráljuk gondoljuk cselekszünk önfelülleg és nem igazság ellen. Az a többség, mely lelkismerete ellenére megtudta szavazni a boszniai költségeket ugyan mit érdemel? mondja a „D. E.” hogy Tisza Kálmánt szidalmazzuk. ... Az az ember ki nemcsak, hogy multjával szakított de azt a legutalatosabb cinizmussal nemcsak más irányu tettei, de minden nyilatkozata által minden pillanatban megis gyalázza, — érdemel-e dicséretet? Hiszen ha az okosság menteni tudná is, amit nem tud tenni, a sziv, az erkölcsi érzék undort érez iránta, mas oldalról nem e Tisza Kálmán saját jó szántából azonosította személyét a rendszerrel melylyel nem tud megbarátkozni a magyar nemzet s melyet csakis csaltaság képes felszínre tartani? ...

Nekünk a dolog természete a nem tisztességes, és nem igazságosból két annyit engedne meg, mint a jelenlegi kormánypártnak és ha a jelenlegi kormány-

— tartunk meg őt, beszélni fog ő, s ha vonakodik beszélni talánuk eszközt, hogy nyelve megnyuljon.

„Az indítvány lelkesedéssel fogadtott, és miután velem rendelkezhetek, miután arra számítottak, hogy általam értesítést kaphattak, senki se hitte magát kötelezettnek, tovább menni. Egy hang kiáltá: „a palotába!” — Minden hang ismételte, — „a palotába!”

„Négyen felfogtak és elvittek; nem könyörületből, hanem kétség kívül, mert aggodtak, hogy ha gyalog megyek, elszököm.

„Öt perc mulva, diadallal vonultam be a palotába; ötszáz személy által kísértetve, melyek daczára az előhaladott időnek, egyáltalában tudni akarták, hogy ki legyen azon bandita, ki az egész várost lázadásba hozta, — mit gondol ön arról Danton? Kaland ez? Hadd haljam kissé nézetét!”

„Hitemre állítom” — mondá Danton — „csodálatos választékát leplezte el ön előttem a körülményeknek! Ön meg van bűvözve kedves Marat ... De kérem folytassa; nem tudom, valyon a fiatal Potocki kalandjai, mulatatók e? de hogy engemet végtelenül érdekelnek, azt tudom.”

„Biz Isten! elhiszem!” — mondá Marat és ha másképen volna, akkor kijelentem, mint a kaland hőse, hogy önnék igen fnyásnak kellene lennie, és én lemondanék arról, hogy őnt kielégítem.”

(Folyt. köv.)

Advertisement for 'Lajos' featuring an image of a woman and text: 'Lajos', 'szertaraiban', 'kabátokat', '(291.)'

párti sajtó tiszter szemérmesebb volna, mint a milyen még sem egyenlítő egészen ki a visszasságot, mely a rossz ügy védelméből önkényt folyik. Mi nem élünk a helyzetet adta előnnyel s a kormánypárti sajtó némely része tovább akar menni, mint a mennyire nekünk szabad lenne? Hát hiszen ehhez is kell valami, amit mi nem sorozunk tulajdonságaink közé...

Ami már a statárium kérdését illeti, a „D. E.“ azt mondja: „jól tessék megjegyezni, a statárium, mely egyébként ki sem hirdettetett, csak rablók, rablógyilkosok és gyújtogatókra szót.“ Hát kérjük alason, épen ez a mi nehézségünk, hogy mert ilyen természetűnek ismerjük a statáriumot, mindazok, kik a zsidók elleni mozgalomban résztvettek, mert statáriális rendeletet küldött a kormány, e rendelet folytán rablók, rablógyilkosok és gyújtogatók hírébe jöttek, abba jött egy egész megye az ország előtt s abba jött az egész ország a külföld előtt.

Tisztelegünk a kormányok bölcseségét, de a melyik kormány ilyen bölcseséget követ el nemzete rovására, az érdemet szerzett nem a becülésre, de a megvéteésre. Tisztelegünk a kormányt támogató sajtót, de a melyik ilyen dolgokat védelmez az ne számítson a tisztességes és igazságos névre. A melyik toll pedig azokat a tényezőket tartja megvetendőeknek melyek egy ostromba és törvénytelen tett elkövetéséért számot kérnek az illetékes helyen, engedje meg a „D. E.“ hogy azt: tisztátalanak, igazságtalannak és tisztességtelennak tartjuk továbbra is.

Hazai iparviszonyok.

Debreczen, okt. 18.

II.

Magára az ipar szakaszú kiképzésére káros befolyással volt az új ipartörvény. A mennyire a czéhek idejében a vándorlasi éveket, az ifju iparos haladására nézve némelyek bizonyos tekintetben korlátnak tekintették — noha nekünk talán sikerülne az ellenkezőt bizonyítanunk, mert az az iparos segéd, ki két-három év alatt Magyarországnak gyakran egy nagy részét bevándorolta, mindenesetre javította mesteriségét, szaporította ismereteit s oly tapasztalatokra tett szert, minőkre a mai egy helyben levő mesterlegény bizonyára szert tenni nem képes, — annyira igaznak bizonyult az új törvény életbeléptetése után pár évvel az az állítás, hogy többé nem lesznek teljesen szakképzett iparosaink. Mert a törvény alkalmat adott és szabadságot nyújtott bármely nagykorúnak, hogy iparendőly mellett valamely üzletet folytathasson.

Most már az a mesterinas, ki tanuló éveit csak ismét fejezte be, a mesteriségről csak fogalma van, de szakképzettsége nincs, mivel a három év alatt mestere részére leginkább vizet hordott a kútról, a segédeknek eleséget a piacról, nem volt módjában, hogy azt a mesteriséget, melyre szülei vagy gyámja beszegdítették, elsajátítsa: felszabadul, segédé lesz. Mi történik ekkor? A mester, kinél a mesteriséget „kita nulta“, nem ad neki műhelyében alkalmazást, állítólag azon jószándékból, hogy próbáljon másutt szerencsét, de tulajdonképen azért, mert ismervén képességét, helyesebben mondva „képesítetlenségét“, nem óhajt vele tovább bajlódni. Elmegyén más mesterhez, szerény fizetés mellett kap munkát, s midőn a boldogtalan azt hiszi, hogy immár helye állandó, egyszer csak arra ébred fel, hogy mestere elbocsátja a munkából, okut adván a „rossz időket“, az üzlet pangását, vagy más ilyesmit; az elbocsátás volta-képeni okát a mester is, segédtszérei is jól elrejtik, tudniillik azt, hogy: nem ért a mesteriséghez, hogy munkája azzal a kevés fizetéssel is, mit kap, nem áll arányban.

Az így előállt helyzet sok esetben az ifju munkásra nézve válságossá lesz; ha sorsa felett kétségbe esik, nincs más ki-ut részére, minthogy mindenben inkább hozzákezd, mint a saját mesteriségéhez, igyekszik élni, úgy ahogy tud. Vagy pedig, ha rendelkezik néhány forinttal, kö-

veti a nemes ambíciót, s elég meggondolatlanul iparjegyet vált, mülhelyt nyit, — s ime, az az inas, ki tavaly még N. mester konyhájára hordta korsóban a vizet, ma már a piacon bejegyzett czég gyantán, mesterként szerepel.

Azonban a pálya el van tévesztve. Mert az új „mester“ jó munkát előállítani nem képes, vevői nincsenek, akik voltak is elhagyják, s így az idő haladtával munkakédvét vagyunkajával együtt elveszti és lesz belőle egy proletár, szaporítja azt az osztályt, melyről bizonyára senki sem emlékezik meg büszkeséggel.

Ezen felhozott példa világosan bizonyítja azon kóros állapotot, melyet a korlátlan szabad ipar, s az ennek folytán keletkezett féktelen kapzsiság megeremített.

A bajt csakhamar észrevették első sorban magok az iparosok; belátták azon férfiak is a hibát, kik annak elkövetésében legfőbbképen részeseek voltak, de a helyzetet változtatni sem elég bátorság, sem elegendő erélyük nem volt. Hasztalan volt az összes hazai iparosok felajdulása, illetékes helyen az egyének e felajdulásokat fülük mellett hagyták elismenni. A hatás megszűnt a visszahatást! Midőn az iparosok belátták, hogy törekvéseik, fáradozásaik sikertelenek maradtak, belenyugdottak a sorsba, s fájó szívvel ugyan, de nemes resignációval vonultak vissza, s csak néha-néha hallatszott a tompa moraj, mely az elégedetlenség felett kitört.

Igy álltak a dolgok, midőn elérkezett az 1879 ik év. Hazai iparviszonyaink történetében nevezetes momentumot képez az, a mi ez évben történt; habár ezen évben történtek sok ideig eredménytelenek maradtak is, azok mégis sokáig emlékeztetnek fognak maradni, mert a hazai iparosok az ország színe előtt ezen évben tett hatalmas manifestációja felköltötte a törvényhozó testület figyelmét is a hazai nyommasztó iparviszonyokra, s ezen legilletékesebb körökben komolyan kezdetek gondolkozni a helyzetről, s ha már eredményről akarunk beszélni, elmondhatjuk, hogy már az a körülmény, miszerint a törvényhozó testület gondolkodóba esett iparviszonyaink javítása felett: maga is eredmény.

G. J.

— IV. László“ híres darabja Dobsa Lajosnak, de a nemzeti színházban soká nem adták elő első előadása után. IV. László két kedvesét eredetileg Eduának és Mandulának hívták s mikor az idősebb Lendvai a maga fuvola hangján így szökölt hölgyéhez —

Oh édes Mandulám!

Mért vagy te olyan keserű?

— óriási kacaj töltötte el a színházat. Lehetett aztán az édes-keserű... Mandulából Mandua, változathattak ezen a helyen akármennyit, a kacaj el nem maradt s a darab előadása hosszú időre lehetetlenné lett.

UJDONSÁGOK.

* **Helpy Ignác** a jövő hó elején viszi el Kossuthnak az emlékalbumot, mely születésnapjára készítettett.

* **Pályázat.** A debreczeni Fröbel gyermekkert egyetnél egy 300 forint évi fizetéssel ellátott segédgyermekkertésznöki állás, az 1883 dik évi január hó 1-én napjától betöltendő léven; felhivatnak minden oklevéles gyermekkertésznök a kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint képzettségüket, és e tereeni gyakorlataikat igazoló okmányokkal ellátott pályázati kérvényüket, az egylet elnöke Dr. góta Sándorhoz Debreczenben f. évi november hó 25 dik napjáig annál is inkább adják be, mivel a későbbben jelenkezők figyelembe vételni egyáltalában nem fognak. Poos Gyula egyleti titkár.

* **Statisztika.** Az ermelléki vasut tervezők felszólították a hatóságokat, miszerint, a vasut által érintendő és ahhoz közel fekvő községek termelési s fogyasztási kimutatásához szerezzék be az adatokat, mert ezen adatok mérvétől függ-

a vasut létesítése. A felhívás folytán a szükséges adatok közelebb már át fognak szolgáltatni vállalkozóknak.

* **Gyűlés.** Az egyháztanács gazdasági bizottsága holnap délután folyó ügyek elintézése tárgyában ülést tart.

* **A közraktárt** a múlt vasárnap Kolozsváron is megnyitották, Bezzeg Debreczen hallgat!

* **Adó.** A pénzügyminiszter elrendelte a jövő 1883. évi egyenes adó kivétési munkálatok haladék nélküli megindítását s utasította a kir. adófelügyelőket, hogy a közigazgatási bizottság ez évi november havi ülésében tüzetes jelentést tegyenek amaz intézkedésekről, melyeket az adókövetés megindítása iránt tettek. Egyszersmind kötelezte az adófelügyelőket, hogy ezen jelentés másolatát hozzá terjesszék fel.

* **Az eszlári bűnügy.** E nevezetes ügyben legutóbb tudvalevőleg azon működtek a „simító“ kezek, hogy Scharf Mórícot, az egyedüli terhelő tanút — ürültnek nyilvánítsák. De a fiura ezt sehogysem lehet ráfogni. Legközelebb egy igen magas állású kormányhivatalnok látogatta meg Scharf Mórícot, hogy a fiu ép elméje felől nyomozásokat tegyen. Kikérdezte őt a gyilkosság minden részlete felől, és Scharf Móríc első vallomásaéhoz híven nyilatkozott. Az illető főtisztviselő, a kérdések keresztüztébe fogta a fiut, és meggyőződött elmebeli állapotának teljes épsége és itéletének, gondolkodásának épsége felől. Ez irányban jelentést is tett a belügyminiszternek, és jelenében megczáfolja a Scharf Móríc ellen felhozott és az ügy elsimítására czélzó vádakát.

* **Két esküvő egyszerre.** Városunk egyik tekintélyes kereskedőjének Gereby Fülöpnek két leányát, és pedig Irma s kisasszonyt Eogesser József, Ilka s kisasszonyt Gajzágó Janos vezették oltárhoz a róm. kath. templomba. Kisérje a szerető két pár frigyét öröm és boldogság az élet utain.

* **Fogyunk.** A folyó év harmadik negyedében Debreczenben a halálozások száma mintegy százal mulja felül a születések számát. Csodálatos dolog ez, ha meggondoljuk, hogy semmiféle járványos betegségek nem pusztítanak.

* **A rimek királya,** Kerekes Sámuel, h.-m.-várarhelyi tanár és szerkesztő a Petőfi szobor leleplezési ünnepélyére szintén felrándult a fővárosba, hogy letegye a kegyelet és megemlékezés adóját hazánk legnagyobb költőjének felállított ércszobránál, kinek dicső emléke iránt minden honfi igaz tisztelettel viseltetik. Nos hát, a dalárünnepély alatt nálunk is általánosán ismertté vált Kerekes Sámuel tegnap egyet gondolt Budapesten, azt tudniillik, hogy az ő országába visszamenet, bekukkan Debreczenbe is egy kevés időre s ezen gondolatát a következő táviratban küldött ékes verszetben adta tudtára az itt lakó sok barátai közül egynek:

„Debreczen felé száll lelkem gondolatja, Szívem üdvözlését el is mondogatja, Dalárünnepélyen megkoszorúzatok, Hálámát leróni átmegek hozzátok. Szívem az örömtől már előre repes Holnap ebéd után beköszönt — Kerekes.“

Nos persze a sok czimbera megörvendett a kínálkozó alkalomnak, s ma estére Kerekes tiszteletére társas-örsejvetelt rendeznek a Hungáriában.

* **A nagy üstökös** még mindig szépen látható a reggeli órákban fél 5 és fél 6 között, Fehér felhő alakban mutatkozik az égbolton. Az üstökös most már roppant sokat veszített fényéből és így óriási farka nem látható egyfolytában, hanem kisebb nagyobb megszakításokkal.

* **Második termés.** Két szem szilva fekszik előttünk, olyan fáról való, mely fa egyszer már gyümölcsöt hozott az idén. A szilvaszemek szépek, szabályos fejlődésűek és egészségesek. Még a természeti ritkaságok s korszakában is a legcsodálatosabb jelenségnek mondható e tünemény.

* **A szüret** az Ermelléken e hét elején megindult s most javában folyik. A termés mennyiség és minőség tekintetében kielégítő. A szüretelésre nézve azonban nagy baj, hogy a filoxera vész következtében a munkások egyik járásból a másikba át bocsátatnak. Ennek természetes követ ezménye az, hogy egyes helyeken a szüret a munkás hiány következtében majdnem szünetel.

* **Kora tél.** Oroszországban ugyan-

csak korán beállott az idén a tél. Pétervárról távirják, Rybinskhol azt jeletik, hogy a jég miatt a Volga becsúszott a hajózást; Schlüsseiburgból pedig hogy a régi csatorna egészen befagyott a hajózást azon is végleg beszüntetni kell.

* **Halottak napjára.** Sirkosok választékban, olcsóbban mint bármely kaphatók Baum Miksánál.

* **Tóth Mór kir. ügyész** régebbi öta több fogoly madarat nevelt és lakásán. A háló azonban a múlt napján kiszakadt, s a fogoly madarak tizenhárom kirepült. Minthogy a kirepült foglyok csak a környékbeli szomszédos házakba mehettek, lapunk utján fel a kir. ügyész ur mindazokat, kik a madarak hollétérol talán felvilágosíthatnak, sziveskedjenek czírni a következőre.

* **A mi még nem volt.** A kormánykának bizony sok pénzre van szüksége, hogy a 30—40 millió deficitet elhessen. S miután a kasszában nincs pénz, kölcösen a szomszédtól, akarunk mondani az adópréstől. Az pedig sajtó onnan a talál. A kormány legújabb művelete az, hogy a takarékpénztárakba betett összegekbelől tíz perczentet elvesz adóba. Így uton is csak csordul cseppen valamit — megvan mentve a haza!

* **Kidobott pénz.** Kiszámították hogy Magyarországon évenként mintegy 30 ezer forintot dobnak ki sorsjegyre. Mily szép eredményt lehetne a pénzzel elérni a társadalmi téren!

* **A báró szerelme.** A bécsi világban nem csekély feltűnést keltett a hír hogy Springer Armin báró, Springer Miksa bankár fia egy város szerte ismeret és tisztelt, de szegény hölgyet akar menni. A hölgy, ki a magyar születésű hosszabb ideig lakott Budapesten, nem fiatal, de rendkívül szép és művelt. A bankár és családja mindent elkövetett hogy a bárót e lépésétől visszatartsák, galumazták a szegény nőt s mindenféle vétséges híreket fogtak rá. Az ifju barbeinte szilárdul megmaradt elhatározásánál; később azonban a rágalmatok megérelhitte s lemondott a házasságról. Az a kűrvőnek Párisban kellett volna végmennie s egy ismert jogász már el is ment oda, hogy netalan felmerült finansziálygyeket rendezze. A dolog azonban valan fordulatot vett, ami persze sok beszedre ad alkalmat.

* **Kitüntetés.** A magyarországi szövő gyármányok között egyedül a Borsos Miksa féle lett Trieszthben érdemmel kitüntetve kitünő színeért és jóságért.

* **Egy újság ünnepélyes tette.** A japáni kormány nemrég eljuttatott a Toza városban megjelenő „Koschibum“ cz. politikai lapot. A szerkesztő ezt köriratban tudatták előfizetőikkel, egyszersmind meghíva őket, hogy vegyzen részt a lap tometésén. A szerkesztő az a kitiltzott órákban ezekre menő népmeg gyült össze. Ekkor a szerkesztők koporsót, melybe lapjuk utolsó számat tettek, kihozták a szerkesztőségéből s városon kívül megásott sirba vitték. A beszédben elbucsztak tülle, mire a koporsót lobocsátották a sirba, melybe jelen voltak mindegyike dobott egy göröngyöt.

* **Furcsa boszu.** Pétervárról történt a Letni Sat féle nyári mulatóhelyen. Az esténként tartani szokott hangverseny mint rendosen nagy közönséget vonzott mely a pompás fasorokban sétálva hallgatta a zenét. F. kisasszony is ott élvezte a zenei bangokat, midőn egy ur kíséretében egy rendőr lépett hozzá és felszólította őt, hogy kövesse. Az az ur, ki Natusnak nevezte magát, ugyanis azt állította hogy a kisasszony lábán levő cipőket toloplották el. A leany minden titakozása s bizonyítgatása daczára a rendőr kimondta az itéletet, hogy a cipőket le kell vennie. A szegényke kénytelen volt engedni a törvény szigorának és harisnyákban kellett a nagy kerten és az utcákon végig harsmannie, Az úgy a törvényeszkék elé került és ekkor kiltunt, hogy Nautus ur, ki most ügyvédnek nevezi magát, előbb Petőfi ballerina szolgája volt, bosszúból demenciazta a hölgyet, mert ez elarulta, hogy az ügyvéd ur, azelőtt csak szolgálta volt.

CS

Level Pe

Telek Barátom

Alig vagyut e neven szólítal, hol te vagy, vagy nem lenni! — Schakespeare két — Hugo pantheis — És mi ebből küli kérdés, talát felelet nélküli k hipotézis, megold megmagyarázhatat és nem lét között — És, — a te — Vagy el örökön — Ki tudná m — De azt tudó — Homer, Eschylós, — peare, Moliere, — kal, kiket az em zéssel lang elméne emlétek halhatat szivök melegével éltetik.

Ezen halha litve írom e sorok mazásu, kis körös proletár, kóbor kinek egy szegény rület kenyerét s fűtetlen szobajaba s diderege reszke alig olvasott verse

Boldogt Teljes Csak az Meg na „S később Debreczenből — februáriusban kop pár buszossal és tet versben volt dolám: ha eladhatom, az is jó éhen halok, vagy minden szauvedestem a hegyalján; lényyel sem talat fedelet keresett, A süvöltő szél havszemkőzt jött. A könyvek, melyeket nyomoruság fakasz

Nyomorból i kódésbe: szegény ved nőtten nőt, méltatott. Keveset a dicsőségnek. A s oroszva mart, s magad mint Tuez

A hir szárny jártá az országot, ségeid bámultak voltal, az első, ki markoltál; taláik levénk s ma is kedet. Eljövél hoz s megtalalád lelke reimdedben a boldó a költő írta:

„Ilyen é En vagy Olembe Egész m Borulj r Edes m Felhőte Felnyes

Látogatásod tem hazunna s ha a magányban, nód ságtokat. Koltón in

Az én utamban se Oly boldog vagy! Miért is volna nek A nem-továbbat m

Tulcsapongó lem édes-mézes m magasabbra reptül menynezetén eiba „Szép Mag Fel sem é Csak a A nemzet fel redőkre hited és n hangjával rámeny „Talpra ma És talpra áll s fegyverrel kezün

Csarnok.

Levél Petőfi Sándorhoz.

Teleki Sándortól.

Barátom!

Kolozsvár, okt. 6. 1882.

Alig vagyunk már egy páron, kiket e neven szólított, elköltözték ők is oda, a hol te vagy, vagy nem vagy. Lenni vagy nem lenni! — Hamlet töprenkedése — Shakespeare kételye, — Byron habozása, — Hugó pantheizmusa.

Es mi ebből a való? — Válasz nélküli kérdés, talány, rejtélyes, mely titok, felelet nélküli kérdés s tán egy örökös hipotézis, megoldhatatlan, megfejthetetlen, megmagyarázhatatlan valami, mely a lét és nem lét között kitalálhatatlan lebeg.

Es, — a te nagy lelked is elhalt? Vagy él örökkön örökké?

Ki tudná megmondani?

De azt tudom, hogy ha él, ott van Homér, Eschylus, Horác, Daute, Shakespeare, Moliere, tarsaságában, mind azokkal, kiket az emberi nyelv gyarló kifejezéssel láng elmének dicsőít s élet örökké; emléktek halhatatlan, mert a népek azt szívök melegeivel s agyok gondolatával éltetik.

Ezen halhatatlanságot megközelítve írom e sorokat. Te a paraszt származású, kis körűi mézáros fia, a szegény proletár, kóbor színész, opított katona, kinek egy szegény asszony adta a könyörtelen kenyérét s megengedé, hogy viskója fűtetlen szobájában lehajtsd bus fejedet s dideregre reszkető kezekkel írad a még alig olvasott verseket:

Boldogtalan voltam
Teljes életben.
Csak az vigasztal, hogy
Meg nem érdemeltem.

S később: — mint magad írod Debreczenből — utaztam Pestre 1847 ben februáriusban kopott ruhában, gyalog egy pár huszassal és egy kötet verssel. E kötet versben volt minden reményem, gondolám: ha eladhatom, jó, ha el nem adhatom, az is jó... mert akkor vagy éhen halok, vagy megtagyok, s vége lesz minden szenvedésnek. Egyesegyedül mentem a hegyalján; egy lélekkel, egy élő lényvel sem találkoztam. Minden ember fedelmet keresett, mert iszonyú idő volt. A süvöltő szél havas esőt szórt reám. Épen szemkötő jött. Arczomon megtagytak a könyvek, melyeket a zivatar hidege, és a nyomoruság fakasztott.

Nyomorból inségbe, inségből szűkölködésbe; szegénység fogott, s hirnevét möntött, s a nemzet tekintetere méltatott. Kevesebb nélkülözés, s kezdete a dicsőségek. A kaján irigység nyíltan s orozva mart, s te hatalmasan védted magad mint Thezeus a szörny ellen.

A hir szárnyain repültél, s neved bejárta az országot, barátid becsülték, ellenségeid bámultak és a nép szeretete te voltál, az első, ki a magyarnak szívébe markoltál; találkoztam veled s barátok levélk s ma is kegyelettel örzöm emlékedet. Eljövél hozzánk a mi vidékünkre s megtalálád lelkednek eszményképét, szerelmében a boldogság árja tuicsapott s a költő irá:

„Ilyen ériást, mint
En vagyok, ki látott?
Ölemben tartom az
Egész mennyországot!
Borulj rám, borulj rám
Edes mennyországom,
Felhőtelen szép egem,
Fényes napvilágom.”

Látogatásodai megtisztelél, emeltem hazunna s hármatokat hagytam ott a magányban, nódét, tégedet és boldogságtokat. Koltón irád:

Az én utamban sok a kigyófészék.
Oly boldog vagyok, hogy reményem sincs!
Miért is volna nekem a remény?
A nem-továbbat már elértem én.”

Tuicsapongó boldogságban, a szerelem édes-mézes mámorában, lelked még magasabbra repült, s ott fenn az ész égi mennyezetén elbájozólag dalolád:

„Szép Magyarországom,
Fél sem ébredsz már talán
Csak a más világon!”

A nemzet felébredt, — s te az ébredőkre hited és meggyőződésed hatalmas hangjával rámenyőrdögtél:

„Talpra magyar, ki a haza!”

Es talpra álltunk — felemelt fővel, s fegyverrel kezünkben, jogunkat követel-

tük; törvény és igazság mellettünk, az esküt szegő álnok hatalom ellenünk; folyt a harc kegyetlenül, véresen s mi győzelmeskedünk:

„Mint a folyó viz a gátot,
Eltepte a nép a lánczot,
S békójának töredéke
Fegyver mostan a kezébe.
Ea... közjűk lépek.”

A meghunyászkodott ellenség segély után rimázkodott s be kunyorálta az atyuska kozákjait, az árulás a sokasággal szövetkezett, a viszálykodás maszlaga, a meghasonlás sántája, szalakra tépve az egyetértést, pártokra szakadt a magyar; a főhetman azt írta a fehér csárnak: Magyarország felséged lábainál hever!

A muszkánál hevertünk; később a németeknél... fűgtünk!

Te szerencsés valál, mert kívánságod teljesült:

„Egy gondolat bánt engemet:
Agyban párnák közt halni meg,
Lassan hervadni el, mint a virág,
A melyben titkos féreg foga rág;
Elfogyni lassan, mint a gyertyaszál
Mely elhagyott üres szobában áll.
Ne ily halált adj Istenem,
Ne ily halált adj én nem.”

Ott essem el én,
A harc mezején,
Ott folyjon az fju vér iki szivemből!”

Ugy lón, mint kívántad; ott folyt ki a vér szivedből! A mik ezután történtek, borzasztók.

Infandum... jubes renovare dolorem!

A mai nap 33-ik évfordulója Aradon, Pesten; egy földig levert nemzet a börtönben, üldözések, megaláztatások, rémuralom, magán bosszu, tömeges kivégezések, nők korbácsolása, száműzések, kötyavetyelés a földönfutók birtokaira, beiebbézesek, kém rendszer, szoidateszka uralom, s tejbataiommal kamarilla, — s egy örült ember mindenhatósága.

Te eltűntél, nem valál sehol, és mégis mindenütt láttak, beszéltek veled, s verseket írtál:

„Tánczoltok lányok, tánczoltok!”

Halott valál, de lantod zengett, szived mar nem vert, és lelkesítél, nem valál, — de azért a nóta nem fogyott ki, mindenkinél élte, csak neki nem.

„E sziv sebeit bekötözni, ki téged
Még akkor is, ott is örökre szeret!”

Emlékszobrodát leplezik le.

Szegény barátom! dugd be bronz füleidet, hogy ne halljad a harsogó zenét, a „Gott erhaltet”, ott az Albrecht uton, ne halljad a hivatalosan kikért katona bandát a mostani Lederertől.

Szegény barátom! dugd be bronz szemeidet, hogy ne lásd Buda várán a fekete sárka zászlót, mely ellen küzdve elvérzettél, melyről azt irád:

„Buda várán újra német zászló
Meva legyen lelkom haragjától?
Arcunk piros, de nem zsarnok-vértől,
Hanem saját szivünk szegyenétől.”

Hunyd be bronz szemeidet, hogy ne lásd Hentzinek dicsőítő szobrát, a magyar főváros egyik piacán, a Honvéd miniszterium épülete előtt.

Szegény barátom! hunyd be bronz szemeidet, hogy ne lásd nemzeted szegényének jelvényét, egy második székely

bánját, mely köből építve s ágyukkal megrakva, ott fölötted és Pest fölött áll, mint Geszler kalapja, a bizalmatlanság, és utógondolat jelképeül.

„Jellemtelenség e kor bélyege!
Pedig csak egy, csak egy: a jellem az,
A mi az embert emberté teszi
E nélkül hitvány, üdatatlan tárgyak,
Vagy legfőlebb is állatok vagyunk.”

Színházi pletykák.

Ki ne emlékeznék érdeklél a feledhetetlen, kedves Halmainéra, ki most éppen olyan kedvence a kolozsvári közönségnek, mint nekünk volt tavaly... Mint a lapokból olvassuk, a jeles művész jó jutalomjátékául a „Legény bolondjait” választá. Tisztesség nem esik szólván, mi, az e czimből következtető irány követését, onnan magyarázzuk, hogy némely férj tubuzgó odaadása okot ad az asszonynak megfordított irányt követni...

Színházunkban nemsokára elő fogják adni a Zola híres regényéből „Az emberirtó” készített szindarabot „a pálinkát”. Mint a csepp-telegrát nekünk megfogta, a bonyi ur repülő gépen fogja magát bemutatni ez alkalommal. Kiváncsian várjuk színpadunkon Jókai Mór ideáljának megtestesülését, de bár Illés profeta nem vagyunk, aggodalommal ismételjük a közmondást előre is: Nemenj a fara nem esel le... stb.

Tegnap „A szélháziak” ment. Az iskolai jelenet alatt egy hölgy a tábiához menvő, igen csinos betűket írott arra... Bizisten ritkaság, mert ahány levelet láttunk még a színpadi kisasszonyoktól az egy sem a tökély, hanem mind a tökéletlenség felé vezetett. Megis nézzük a színlapon, hogy ki írt.

Hát rájöttünk, hogy a sugó felesége M a k a i n é asszony. Így már meg van mentve a haza.

Benedek tegnap majd tévedésbe ejtett bennünket. B o t o s Jónás volt részöntő olyan hévvel játszott, hogy első tekintetre azt hittük, hogy — Murzuk, a rettenetes.

Krecsányiné olyan hercezig kis Cseressayes Alfrédet adott, hogy a nézőtér nem egy lobbanékony szívű hölgyecske szemléte vágyakozva. Egyébiránt maga a kis Vadnai Vilma is, ugy látszott legalább hévvel daláról, inkább jogásznak, mint az igazgató nevének nézte.

Korhü jelmezeket! mondja a közönség. Körülből ennek akart megfelní tegnap egy nevelő intézetbeli Mariska, lehető kurtá ruhát öltvén magára. Hát rendjén volna az, csak arra kelleve ügyelni, hogy olyan kostümben ne ille az ember a szín elején levő fotelbe, vagy ha oda ül — ne döne nagyon hátra...

Valaki, ki a fejlődő tehetségeknél nagy barátja, azon alkalomból, hogy mi Iványi Mariskát tréfásan „tünemény”-nek neveztük, (különbön a kisasszonytól függ, hogy ne legyen a dolog tréfa) — azt mondotta, hogy valóságos csalogány. Mi

sokkal szárazabb kedélyűek levén, ha nem tagadjuk is egészen, hogy csalogány, de annyit viszont el kívánunk ismertetni hogy még csak anyányi, nem pedig már fészkelő?!

Hugó Viktor Arabi pasáért.

Arabi pasa kivégzése ellen a következő, táviratilag már jelzett manifestumban tiltakozik nagy francia költő:

„Arabit elítélik. Micsoda Arabi? Vajjon lázadó? Igen, mondja hangosan a kedive. Nem ellenkezik balkan a szultán. Talán szabadtó? Kinek a szabadtója? Az egyiptomi nép fenmarad és nagygyá lesz a huszadi században. Manapság még nincs meg. Vajjon háborut viselő fél? Ez háborut föltételezne; de ebben a pillanatban nem pusztít háboru.

Katonai kivételes állapotok vannak, melyekről felelnie kell majd Angliának; de most nincs háboru. Anglia nem visel háborut Egyptom ellen s Anglia Törökország ellen sem visel háborut.

Hát akkor micsoda Arabi? Fogoly. Mi mások, nézők, ismeretlenek, békőznapi emberok, itt vagyunk, élünk s előttünk működnek a kormányok; a mit cselekednek, azt elrejtik előttünk, mi nem tudunk róla semmit, talán ők meguk is csak annyit tudnak: De mi látjuk, a mit azok nem látnak; mi láttuk, a messze láthatáron, a mit a jövődö teremt; látjuk Keleten az iszlam bukását, látjuk ezakon a katholicizmus összeomlását, látjuk Afrikát belépni a civilizációba.

Ez áll előttünk; a kormányok el tudják titkolni előttünk, a mit cselekednek; látjuk, hogy mit tesz a civilizáció. Ki vagyunk elegitve. A haláltélet kifejezésére juttatá a mult idők minden büntető igazságszolgáltatását. Angyala volt a régi törvényhozásnak. Manapság törvényt tartottak fölötté s elítélték. Ötven év alatt huszonhét állam törülte ki törvénykönyvéből. Azok a kormányok, melyek megtartottak, (Franciaország, fajdalom!) ismétölge kevéssé engedelmekednek neki. Félnék tőle és pironkodnak miatta. — Nincsen fölvilágosult esküdt, a ki aláírna olyan verdiktet, melynek halálbüntetés a következése; most már nem angyal, most már kísértet. Itt szavunkba vágnak s azt mondják, hogy a halálbüntetésnek több hatalma van, mint valaha. Mindkét világ-rész elfogadja.

Nem csak hogy meg nem halt, de öl is. Arabit agyonlörök. Ez a beszéd csodálatra készit, de nem nyugtalanit bennünket. — Nem a civilizáció nem barsárság; nem, mostani igazságszolgáltatása nem a vadság, nem, a civilizáció nem öl embert, a mint a régi tarsadalm tette, nem kérdve, keresve, hogy miért? Nem, nem fogja az a nagy munkát, mely el-tölti a huszadi századot, olyan cselekedettel kezdeni, mely az elkövetőknek talány, a nézőknek büntet. Nem! Hugó Viktor.”

Közgazdaság.

Bécsi sertesvásár.

Bécs, okt. 17. Felhajtott 1937 drb südő, 1245 drb köztaju és 977 drb nehéz, összesen 4159 drb sertés. Südő 35, 39 és 43 krral, köreptaju 48, 50 és 52 krral, nehéz sertés 52, 54 1/2 és 55 krral fizetett kigramonkint.

Szabó József,
felelősszerkesztő s kiadótulajdonos.

TRIESZTI KIÁLLITÁSI-SORSJÁTÉK.

1. főnyeremény 50.000 frt készpénzben.
2. főnyeremény 20.000 frt készpénzben.
3. főnyeremény 10.000 frt készpénzben.

továbbá:

1 nyeremény 10.000 frt, — 4 nyeremény 5000 frt, — 5 nyeremény 3000 frt, 15 nyeremény 1000 frt — 30 nyeremény 500 frt, — 50 nyeremény 300 frt, 50 nyeremény 200 frt, 100 nyeremény 100 frt, 200 nyeremény 50 frt 425 nyeremény 25 frtos, összesen

1000 nyeremény 213.550 forint,

ezenkívül még számos mellék nyeremény, a kiállító által ajándékozott tárgyakból.

Egy sorsjegy ára 50 krajczár.

Megrendelések 15 kr postadíj melléklése mellett így czimzendők:

A „Trieszti kiállítás kisorsolási osztályához” Piazza Grande Nr. 2. Trieszt.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései okt. 17.

Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Befizetés	Utolsó árfolyam	
		penz	áru			penz	áru			penz	áru
	Államadósságok.				d) Közlekedési vállalatok.						
	M. vasuti kölcsön 120 frt.	131.—	131.50	500	Alföld-fiumei vasut.	445.—	460.—	6%	Pesti magy. ker. bank.	101.25	101.50
	Magy. gömöri áll. zálogl. 5%	—	—	500	Déli vasut.	—	—	5%	" " " " "	101.50	102.—
	M. kel. vas. államköt. 5%	88.50	89.—	200	Északkeleti vasut.	163.—	164.—	7%	" Kisbirtokos. föld.-int.	—	—
	M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez.	106.50	107.—	500	Erdélyi vasut.	163.—	163.—	6%	" " " "	—	—
	M. kir. nyer.-kölcs. 100 forint	115.50	119.—	160	Győr-sopron-ebenfurti vasut.	—	—		Elsőbbségek.		
	Magy. kir. nyer.-kölcs. 50 frt.	117.—	118.—	200	Kassa-oderbergi v.	147.—	148.—		5%	Alföld-fiumei vasut.	96.—
	Tiszai és szegedi kölcs. 4%	109.25	119.75	1600	Magyar-galicziai vasut.	159.—	160.—		5%	" " " "	—
	1871. magyar államkötvény 5%	—	—	300	Magyar nyugoti vasut.	166.—	167.—	200	5%	Baitaszék-dombv. zék. v.	91.75
	1873. " " "	—	—	200	Osztr. államvasut.	313.50	314.50	200	5%	Dunagőzhajóz. társ.	—
	Magy. aranyjradék adóm.	118.60	118.90	200	Pécs-barcsi vasut.	218.—	219.—	200	5%	" " " "	—
	Földteherment. kötv. magyar	98.—	98.50	200	Osztrák dunagőzhajózási társ.	—	—	300	5%	" " " "	—
	Földteherm. kötv. magy. zár.	95.—	96.—	200	Budai hegyháza	—	—	100	5%	Eszakkéleti vasut.	91.—
	" kötv. temesi	95.—	96.—	200	Pesti közuti vasp.	428.—	431.—	200	5%	M. nyugoti v 1874 ki b.	91.—
	" kötv. 1867. zár.	94.—	95.—						5%	I. erdélyi vasut v.	91.—
	" kötv. horvátországi	—	—						5%	Kassa-oderb (ezüst)	—
	" kötv. erdélyi	95.75	96.25						6%	B.-pesti lánczhid	103.50
	M. orsz. jel. urb. váltás. kötv.	92.—	93.—	100	e) Takarékpénztárak.	535.—	540.—	100	5%	Lloyd és tőzsde-épület	97.—
	Szőllődézma váltás. kötv.	97.25	97.50	1000	Országos központi	—	—	100			
	M. k. kamatozó kincst. utal.	—	—	200	Pesti hazai első	1650—	1700—	100			
	Pestvárosi kölcs. 1870 ből 6%	104.25	104.75	102	Egyesült pesti főv.	540.—	542.—	100			
					Pesti kultvárosi	131.—	132.—				
	Bankrészevények.				f) Különböző vállalatok.						
	a) Bankok.				105	Alagut	110.—	111.—			
200	Általános magy. mun. hitelint.	202.—	210.—	150	"Franklin" társulat	148.—	150.—				
200	Angol-osztrák bank	121.—	122.50	400	Ganz-féle vasöntőde és gépgy.	650.—	653.—				
100	Kisbirtok. földhitelintézet	—	—	50	Gschwind-féle szeszgyár	400.—	405.—				
80	M. általán. földh.-résztv.-társ.	—	—	200	Gyapjamosó bizom. l. m.	—	—				
100	M. ált. hitelbank	303.—	303.—	50	Kereskedelmi épület.	545.—	555.—				
140	Magyar jelz. hitelbank	214.—	112.—	200	Könyvnyomda "Athenum"	529.—	532.—				
140	Magy. leszámítoló és pénzv. b.	107.50	108.—	100	" " " " "	765.—	775.—				
160	Osztrák hitelbank	309.60	309.80	400	Kőszénb. és Téglagy. Drasche	170.—	171.—				
100	Osztr. magy. bank	825.—	828.—	200	Salgó-tarjáni kőszénbánya	119.—	121.—				
600	Pesti magy. keresked. bank.	—	—	100	" " " " "	149.25	149.75				
	b) Biztosító-társaságok.			200	Schlick-féle vasöntőde	216.—	218.—				
500	Első m. ált. b. tars.	3550—	3600—	500	Serfőződe első magyar	600.—	605.—				
300	Pannonia viszontbiztos. társ.	1130—	1150—	200	Sertészhaló	305.—	307.—				
300	Unio viszontbizt. intézet.	—	—	200	Sóskuti kőbánya	42.—	45.—				
	c) Gőzmalomok.			200	Spodium- és Csontliszt-gyár	277.—	282.—				
500	Concordia malom	455.—	460.—	200	Tégla-és mészégető utlaki	107.—	108.—				
500	Első budapesti malom	1050—	1075—	100	Gőztéglagyár kőbányái	284.—	286.—				
200	Erzsébet malom atv. jog. nélk.	169.—	170.—								
500	Henger malom	515.—	525.—		Záloglevelek.						
160	Luzsa malom	205.—	207.—		5 1/2 % magy. földh. int. pap. é.	101.75	102.—				
200	Momárók és sütők malma	524.—	526.—		5 % " " " "	100.—	100.25				
1000	Pannonia malom	950.—	950.—		4 1/2 % " " " "	94.50	95.—				
300	Victoria malom	350.—	350.—		5 % " " " " ar. v. ez.	116.75	120.—				
					5 1/2 % " " " " jelzálogbank	101.25	101.50				
					6 % " " " " alt. földh.-r.-társ.	—	—				
					5 1/2 % " " " " "	—	—				

H I R D E T E S E K

Fenyvessy Béláné,
előbb özv. HIRSCHL JULIA,
 DIATÁRUSNÓ,
 Debreczen, kis-templom bezár 7.

Van szerencsém a t. hölgyközönséget értesíteni, miszerint divatárusnői üzletemet az ő s z i és t é l i é v - a d r a d u s a n és oly választékosan szereltem fel, hogy abban a legkülönbözőbb igények is kielégítést nyerhetnek, kérem tehát szíves látogatásukat s különösen ajánlom

NŐI és GYERMEK KALAPJAINT
 valódi párisi és bécsi mintákról a leggyorszerűbbig, **női és gyermek prémes sephák**

és kalapok nagy választékát,
 valamint egyéb czikkemet, melyekből nagy raktárt tartok, de kívánatra megrendelés szerint is készítek.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel eszközötteknek.

Fenyvessy Béláné,
 előbb özv. HIRSCHL JULIA,
 kis-templombazár, 7. sz.

Tanuló leányok felvételnek. (297.)

MAYER FERENCZ
 Debreczenben, a Bika épület alatt.

Van szerencsém a n. é. köszönettel tudatni, hogy **bőr, pokrócz üzletemet** mely a legjobb bel- és külföldi bőrgyártmányokat tartja magában — egész újonnan rendeztem be. Folytonos törekvésem nagyban és kicsiben a t. cz. eszmadia, cipész, és szijártó urakat a legelőszöbbsen kiszolgálni. Valamint a gazdálkodó urak, úgy a t. cz. közönség nagybecsű figyelmébe ajánlom továbbá szoba szőnyegeket és butor szőnyegeket a legnagyobb választékban

a legkitűnőbb gépszijakat
 minden aszfélegbe, fehér és barna köszijákat, úgy minden nagyságu termény zeakokat

T. tisztelettel
Mayer Ferencz.

1882. XIV. é.

Helyben

Egy évre 10 ut. N
 Fel évre 5 . E

Előzetési pénz
 tőpiacz, VECSEY
 kesztésébe bér

Előfizetho
 TELEGGDI K. LA
 KAROLY könyv
 szerkesztéségnél.
 talo

Az ezr

* * * Jön gyor
 hátlanu a magy
 foglalásának ezred
 san közlega, mint
 nek pompája lekö
 némi aggodalmat
 lansága s a nevéh
 által.

Ezer év! Em
 képes meg fogni,
 fbb vonásaiban is
 10 századon át. A
 mozzanatokról kép
 nem is számot a
 még Klio faklyája v
 gyunk képesek kiv
 880. táján, Kr
 sziporkázó meteor
 a magyar. Tudjuk,
 ték a tünemény me
 kor tájt jöttünk i
 az idő nincsen fé
 Azt a napot, sőt é
 az új haza határára
 nem őrizte meg irá
 pusztíthatatlan emle
 csak a legenda.

A magyar nem
 nem volt abban a
 zethen, hogy az ez
 kat vizsgálhatta vo
 ban a helyzetben,
 kutathatta volna, h
 zedő idegen hatalom
 még a jelent is
 tenni.

Mindamellett a
 időkbén is valának
 a kiket egy dicső
 kesitvén, mindent e

A „DEBRECZEN

Danton és
 (DUMAS SÁNDOR
 czimú történelmi
 HARMADIK
 XIV.
 Marat, miután a lengye
 jelvel ismeretséget köt
 kedett meg az orosz c
 tojavai

Marat folytatá tov
 „Azt mondam önnel
 hogy Szaniszló az öszsz
 nek — ki bocsánatot k
 tott. —

„És én hiszem, ho
 okosan cselekedett — n
 mert ha meg nem bocsá
 akkor a kétségbeesés, a
 lemvesztett ezen ember
 volna, hogy Szaniszló má
 már le volt vágva, teljes
 „Valóban igazza v
 szonza Marat — röviden
 bocsátottak neki, a mi a
 illati, azóta megtudtam,
 által elfogattattak és fej
 dig itélet nélkül, halasz
 szintleg az attól való
 nagyon szabadon beszél
 II-ik Katalin császárné
 ő kedves vazallusa a les
 tőleg.

„Az én kiballgatá